

Środa, 9 września 2015 r.

P8_TA(2015)0313

EOG-Szwajcaria: przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie EOG i Szwajcarii: przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego (2015/2061(INI))

(2017/C 316/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Umowę o wolnym handlu między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Konfederacją Szwajcarską z dnia 22 lipca 1972 r.,
- uwzględniając Umowę z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie swobodnego przepływu osób między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, a w szczególności załącznik I do tej umowy dotyczący swobodnego przepływu osób oraz załącznik III w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych,
- uwzględniając Umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie uproszczenia kontroli i formalności przy przewozie towarów oraz środków bezpieczeństwa stosowanych przez organy celne,
- uwzględniając Umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie wzajemnego uznawania w odniesieniu do oceny zgodności,
- uwzględniając Umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie pewnych aspektów zamówień rządowych,
- uwzględniając Protokół z dnia 27 maja 2008 r. do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, w związku z udziałem Republiki Bułgarii i Rumunii w charakterze umawiających się stron, w następstwie przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej,
- uwzględniając Protokół z dnia 26 października 2004 r. do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, w związku z udziałem w charakterze umawiających się stron Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej, w następstwie przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej,
- uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- uwzględniając dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząc usług na rynku wewnętrznym (tzw. dyrektywę usługową)⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2013/55/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 września 2010 r. w sprawie EOG i Szwajcarii: przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

⁽²⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 132.

⁽³⁾ Dz.U. C 308 E z 20.10.2011, s. 18.

Środa, 9 września 2015 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdania o postępach Islandii w 2012 r. oraz perspektyw powyborczych ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru ⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 21 marca 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie jednorodnego rozszerzonego jednolitego rynku oraz stosunków UE z państwami Europy Zachodniej nienależącymi do UE,
- uwzględniając konkluzje przyjęte przez Radę EOG dnia 19 listopada 2014 r. podczas 42. posiedzenia Rady EOG,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeglądu funkcjonowania Europejskiego Obszaru Gospodarczego (SWD(2012)0425),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. zatytułowany „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino — warianty pogłębionej integracji z UE” (COM(2012)0680),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 18 listopada 2013 r. zatytułowane „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino: warianty udziału tych państw w rynku wewnętrznym”,
- uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Komitetu Parlamentarnego EOG w sprawie rocznego sprawozdania na temat funkcjonowania porozumienia EOG w roku 2013,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Komitetu Parlamentarnego EOG z dnia 30 maja 2013 r. w sprawie przyszłości EOG oraz stosunków między UE a państwami o niewielkim obszarze terytorialnym i Szwajcarią,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Komitetu Parlamentarnego EOG z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Komitetu Parlamentarnego EOG z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie polityki przemysłowej w Europie,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Komitetu Parlamentarnego EOG z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego i jego możliwego wpływu na państwa EFTA należące do EOG,
- uwzględniając sprawozdanie na temat szwajcarskiej polityki zagranicznej z dnia 14 stycznia 2015 r.,
- uwzględniając 35. tabelę wyników rynku wewnętrznego państw EFTA należących do EOG,
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 217 dający Unii prawo do zawierania umów międzynarodowych,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0244/2015),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0041.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0069.

Środa, 9 września 2015 r.

- A. mając na uwadze, że cztery państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) (Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria) są ważnymi partnerami Unii Europejskiej (UE), a Szwajcaria i Norwegia są odpowiednio czwartym i piątym co do wielkości wymiany partnerem handlowym UE;
- B. mając na uwadze, że relacje między UE a trzema państwami należącymi do EFTA (Islandia, Liechtenstein i Norwegia) opierają się na Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), który zapewnia pełen udział w rynku wewnętrznym w ramach porozumienia EOG, zarządzanego i monitorowanego w wysoko zinstytucjonalizowanej formie;
- C. mając na uwadze, że uczestnictwo Szwajcarii w porozumieniu EOG zostało odrzucone w referendum w 1992 r., w związku z czym stosunki między Szwajcarią a UE opierają się obecnie na ponad 100 umowach sektorowych, przewidujących daleko posuniętą integrację;
- D. mając na uwadze, że dobrze funkcjonujący i wydajny jednolity rynek, działający w oparciu o wysoce konkurencyjną społeczną gospodarkę rynkową, jest niezbędny do pobudzenia wzrostu i konkurencyjności oraz tworzenia miejsc pracy w celu ożywienia europejskiej gospodarki, jednak przepisy dotyczące jednolitego rynku muszą być właściwie transponowane, wdrażane i egzekwowane, aby przynosić pełnię korzyści państwom członkowskim UE oraz państwom EFTA należącym do EOG;

Wprowadzenie

- 1. uważa, że porozumienie EOG jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego i najdalej posuniętym, kompleksowym instrumentem rozszerzania jednolitego rynku o państwa trzecie; uważa, że biorąc pod uwagę wewnętrzny rozwój sytuacji w UE, porozumienie to sprawdziło się już jako stabilne, skuteczne i dobrze funkcjonujące porozumienie gwarantujące integralność jednolitego rynku również w perspektywie długoterminowej;
- 2. uznaje, że bliskie relacje między UE, państwami EFTA należącymi do EOG i Szwajcarią wykraczają poza integrację gospodarczą i rozszerzenie jednolitego rynku oraz przyczyniają się do stabilności i dobrobytu z korzyścią dla wszystkich obywateli i przedsiębiorstw, w tym MŚP; podkreśla, jak ważne jest zapewnienie właściwego funkcjonowania jednolitego rynku w celu stworzenia równych warunków działania i tworzenia nowych miejsc pracy;

Wdrożenie prawodawstwa dotyczącego jednolitego rynku: państwa EFTA należące do EOG

- 3. zauważa z niepokojem, że według tabeli wyników rynku wewnętrznego państw EFTA należących do EOG obecny średni poziom deficytu transpozycji w trzech państwach EFTA wzrósł do 2,0 % z poziomu 1,9 % odnotowanego w lipcu 2014 r.;
- 4. z zadowoleniem przyjmuje znaczące wysiłki na rzecz poprawy sprawnego włączenia odnośnego dorobku prawnego do porozumienia EOG, jak również zawarte niedawno porozumienie w sprawie zasad włączania rozporządzeń UE ustanawiających europejskie organy nadzoru w dziedzinie usług finansowych;
- 5. przypomina, że państwa EFTA należące do EOG uczestniczą w licznych programach i agencjach UE, a także biorą udział w praktycznej współpracy, np. w ramach systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym lub SOLVIT, oraz przyczyniają się do spójności UE za pośrednictwem mechanizmów finansowych EOG i Norwegii; uważa, że ta współpraca przyczynia się do tworzenia sprawnego, rozszerzonego jednolitego rynku; zachęca państwa UE i państwa EFTA należące do EOG, by nadal przygotowywały narzędzia zapobiegawcze i odpowiedź na ewentualne zagrożenia w celu zagwarantowania funkcjonującego wewnętrznego rynku energii;
- 6. uważa, że terminowe i możliwie jednoczesne wdrażanie odpowiednich przepisów dotyczących jednolitego rynku przez państwa EFTA należące do EOG jest niezbędne oraz że proces ten można nadal doskonalić i przyspieszać;
- 7. podkreśla, że zaległości we włączaniu aktów prawnych pozostają powodem do zaniepokojenia, w związku z czym apeluje do państw EFTA należących do EOG o zwiększenie w ścisłej współpracy z UE wysiłków na rzecz podtrzymania integralności jednolitego rynku;

Środa, 9 września 2015 r.

8. uznaje, że konieczne jest uprzednie porozumienie się wszystkich państw EFTA należących do EOG i ustalenie, jakie kwestie mają znaczenie dla EOG, i że przed włączeniem konieczne mogą być dostosowania techniczne; wyraża jednak zaniepokojenie, iż liczne wnioski o dostosowania i wyjątki prowadzą do opóźnień i możliwe, że powodują rozdrobnienie jednolitego rynku; zdecydowanie nawołuje te państwa do ścisłej współpracy z UE, aby zapewnić równe warunki działania na rozszerzonym jednolitym rynku;

9. wskazuje, że od podpisania Porozumienia EOG UE w coraz szerszym zakresie wykorzystuje agencje; z zadowoleniem przyjmuje, że państwa EFTA należące do EOG uczestniczą w działaniach tych agencji; wzywa państwa EFTA należące do EOG oraz Komisję do dalszego usprawniania tej współpracy i uczestnictwa;

10. przypomina o toczących się negocjacjach między UE i USA w sprawie kompleksowej umowy o wolnym handlu i inwestycjach; podkreśla, że państwa EFTA należące do EOG stosują zasady rynku wewnętrznego na mocy Porozumienia EOG oraz że wszelkie skutki, jakie udane partnerstwo handlowo-inwestycyjne wywrze na jednolity rynek, będą prawdopodobnie oddziaływać również na państwa EFTA należące do EOG; podkreśla ponadto, że TTIP nie może stworzyć żadnych nowych barier w handlu między UE i państwami EFTA należącymi do EOG;

Księstwo Liechtensteinu

11. wyraża zaniepokojenie, iż Liechtenstein powiększył swój deficyt transpozycji z 0,7 % do 1,2 %; wyraża ponadto zaniepokojenie, że tamtejsze przepisy dotyczące prawa wjazdu i pobytu pewnych członków rodzin obywateli EOG i ograniczenia nakładane na obywateli EOG zamieszkujących w Liechtensteinie odnośnie do podejmowania zatrudnienia w innym państwie EOG, które Liechtenstein postrzega jako uregulowanie oparte na specjalnych limitach na mocy Porozumienia EOG, nie są w pełni zgodne z prawem EOG;

Republika Islandii

12. odnotowuje pismo z dnia 12 marca 2015 r. przesłane przez rząd Islandii dotyczące jego stanowiska w sprawie statusu Islandii jako państwa kandydującego do członkostwa w UE; zdecydowanie wzywa Islandię do zwiększenia wysiłków na rzecz spełnienia zobowiązań wynikających z porozumienia EOG, mając na uwadze, że deficyt transpozycji wynosi 2,8 %, a więc jest największy spośród wszystkich zainteresowanych państw; zachęca UE i Islandię do dalszego zacieśniania współpracy w kwestiach, między innymi, gotowości na wypadek klęsk żywiołowych w obszarze Północnego Atlantyku oraz do przeznaczania środków na stawianie czoła związanym z tym wyzwaniom;

Królestwo Norwegii

13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż Norwegia, z którą więzy zacieśniły się przed ostatnimi latami, stanowi część inicjatywy liderów, której celem jest poprawa funkcjonowania jednolitego rynku; zauważa przy tym, że deficyt transpozycji wzrósł do 2 %, w związku z czym wzywa Norwegię do zwiększenia wysiłków w tym zakresie, szczególnie z myślą o zakończeniu tworzenia wewnętrznego rynku energii; zachęca do zacieśnienia współpracy, między innymi w zakresie polityki energetycznej; wskazuje jednak, że nadal występuje problem zwiększonych ceł importowych na pewne produkty, który wymaga oceny;

Księstwo Andory, Księstwo Monako, Republika San Marino

14. zauważa, że bliższe stosunki mogą przynosić obopólne korzyści, w szczególności na szczeblu regionalnym i lokalnym w regionach sąsiadujących z UE, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie negocjacji w sprawie układów o stowarzyszeniu jako istotny krok naprzód w odniesieniu do ich uczestnictwa w jednolitym rynku oraz w ewentualnych dziedzinach wykraczających poza ten rynek, biorąc jednocześnie pod uwagę szczególną specyfikę tych państw;

Wdrożenie prawodawstwa dotyczącego jednolitego rynku: Konfederacja Szwajcarska

15. wyraża uznanie dla bliskich, nieustannie pogłębianych i długotrwałych stosunków między UE a Szwajcarią, które przez ostatnie dekady przyczyniały się do pokoju, dobrobytu i wzrostu w Europie; jest przekonany, że stosunki te można rozwijać z korzyścią dla obydwu stron poprzez kompleksowy przegląd umów sektorowych z pełnym poszanowaniem fundamentalnych zasad UE i że mogą one rozszerzyć zakres podobieństw i wspólnych interesów;

Środa, 9 września 2015 r.

16. z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście rozpoczęcie w maju 2014 r. negocjacji w sprawie ram instytucjonalnych jako warunku dalszego rozwoju podejścia opartego na stosunkach dwustronnych; podkreśla, że bez takiego ramowego porozumienia nie zostanie zawarte żadne kolejne porozumienie w sprawie uczestnictwa Szwajcarii w rynku wewnętrznym; apeluje do rządu Szwajcarii o zwiększenie wysiłków na rzecz postępu negocjacji w niezgodzonych dotąd kwestiach;

17. odnotowuje wynik inicjatywy obywatelskiej z 9 lutego 2014 r. „Przeciwko masowej imigracji” oraz decyzje podjęte dnia 11 lutego 2015 r. przez Szwajcarską Radę Federalną w sprawie wdrożenia projektu prawa wykonawczego oraz nowych środków towarzyszących; zwraca uwagę, że jest to sprzeczne ze zobowiązaniami wynikającymi z umowy o swobodnym przepływie osób (FMPA) oraz oczekuje od Szwajcarii przestrzegania tych zobowiązań; zauważa, że kwestia migracji obywateli z państw trzecich nie powinna być mylona ze swobodnym przepływem osób zapisanym w traktatach; podkreśla, że jednostronne środki przewidziane przez Szwajcarię, aby uniknąć dyskryminowania obywateli Chorwacji nie mogą zastąpić ratyfikacji protokołu rozszerzającego umowę o swobodnym przepływie osób o Chorwację, ponadto zauważa, że ratyfikacja tego protokołu umożliwiłaby kontynuację udziału Szwajcarii w programie „Horyzont 2020” po roku 2016 w celu promowania dostępu badaczy do funduszy „Horyzontu 2020”; wzywa Komisję, aby współpracowała ze Szwajcarią i państwami członkowskimi w celu znalezienia zadowalającego rozwiązania szanującego postanowienia odpowiednich umów oraz rządy prawa;

18. ponownie podkreśla, że swobodny przepływ osób jest jedną z fundamentalnych swobód oraz filarem jednolitego rynku i że zawsze była to nieodłączna część i warunek stosunków dwustronnych między UE a Szwajcarią; z tego względu w pełni popiera odrzucenie przez UE w lipcu 2014 r. wniosku władz Szwajcarii o ponowne negocjowanie umowy o swobodnym przepływie osób z zamiarem wprowadzenia kwot lub systemu preferencji narodowości; z niepokojem przyjmuje doniesienia o stosowanym przez niektóre przedsiębiorstwa i kantony systemie preferencji krajowych oraz przypomina, że taka praktyka jest sprzeczna z umową o swobodnym przepływie;

19. zauważa, że środki ograniczające swobodny przepływ osób przyjęte w wyniku referendum w Szwajcarii powodują brak równowagi i osłabiają korzyści, jakie państwa członkowskie UE czerpią z umów;

20. odnotowuje wprowadzenie przez Szwajcarię rozwiązania przejściowego po zawieszeniu negocjacji w sprawie uczestnictwa Szwajcarii w programie Erasmus+; wyraża zaniepokojenie tym, że rozwiązanie to najprawdopodobniej będzie miało wpływ na mobilność studentów między UE a Szwajcarią; apeluje do Szwajcarii i UE, by dołożyły wszelkich starań w celu spełnienia wymogów uczestnictwa w programie Erasmus+, tak aby zapewnić wzajemność wymian i nie działać na niekorzyść młodych ludzi;

21. zachęca do utrzymania obecnej praktyki zezwalającej przedsiębiorstwom taksówkowym z państw członkowskich UE na nieograniczone świadczenie usług, co od dawna przyczynia się do rozwoju gospodarczego szwajcarskiego regionu przygranicznego i przynosi korzyści obu stronom;

22. wzywa Komisję, by szczegółowo zbadała skutki nabywania i dzierżawienia gruntów przez szwajcarskich rolników w regionach przygranicznych;

23. ubolewa z powodu wprowadzenia, a następnie konsolidacji przez Szwajcarię, w kontekście umowy o swobodnym przepływie osób, jednostronnych środków wspomagających, takich jak obciążanie kosztami administracyjnymi, obowiązek wnoszenia kaucji gwarancyjnej lub połączenie tych środków, które znacznie utrudniają świadczenie usług na mocy umowy, szczególnie przez małe i średnie przedsiębiorstwa chcące świadczyć usługi w Szwajcarii; wzywa zatem Szwajcarię do dokonania przeglądu tych środków z myślą o zapewnieniu ich zgodności z umową o swobodnym przepływie osób;

24. zauważa, że wdrożenie w 2013 r. dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych było przez długi czas przeciągane, i apeluje o sprawne włączenie zmienionej dyrektywy 2013/55/UE do załącznika do umowy o swobodnym przepływie osób w nadziei, że Szwajcaria znajdzie sposób, by zapewnić dalsze istnienie tej umowy; zwraca uwagę na niedawną aktualizację załącznika II do umowy w sprawie swobodnego przepływu osób, pozwalającą na skuteczniejszą koordynację systemów zabezpieczenia społecznego UE i Szwajcarii; zachęca Szwajcarię, aby nadal wdrażała prawo UE, do czego jest zobowiązana;

Środa, 9 września 2015 r.

25. uważa, że zasady wzajemności i sprawiedliwości w stosunkach między EOG i Szwajcarią są niezbędne, jeśli chodzi o korzystanie z jednolitego rynku.

26. wzywa Komisję, aby w przyszłości przed wprowadzeniem nowych uregulowań, takich jak niedawna zmiana art. 561 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, która dopuszcza korzystanie do celów prywatnych z samochodu firmowego zarejestrowanego w państwie trzecim przez pracownika zamieszkałego na obszarze celnym UE tylko na ściśle określonych warunkach, zbadała ich wszelki wpływ na regiony graniczące ze Szwajcarią;

27. stwierdza, że współpraca w ramach umowy w sprawie wzajemnego uznawania w odniesieniu do oceny zgodności jest ogólnie zadowolająca, jednak jej funkcjonowanie można by znacząco poprawić w wyniku zgody Szwajcarii na dynamiczne dostosowywanie umowy do stale rozwijającego się dorobku prawnego UE;

28. wzywa do zniesienia barier dla transgranicznej mobilności zawodowej, co pozwoli na pogłębienie rynku wewnętrznego; w tym celu podkreśla, jak ważne jest promowanie nauki języków, lepsze informowanie osób poszukujących pracy i oferowanie im praktycznego wsparcia, w szczególności poprzez sieć EURES, w Szwajcarii i we wszystkich państwach EOG; z zadowoleniem przyjmuje więc aktywne uczestnictwo Szwajcarii w działalności sieci EURES, zwłaszcza w regionach przygranicznych; apeluje do Szwajcarii o dalszy rozwój świadczonych przez nią usług EURES, zarówno ponadnarodowych, jak i transgranicznych, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie sieci EURES, w celu zwiększenia mobilności pracowników i realnego zintegrowania rynku pracy UE i Szwajcarii; aby zwiększyć mobilność pracowników, wspiera również wysiłki na rzecz określenia szerokiego spektrum wschodzących gałęzi przemysłu i kluczowych sektorów wzrostu, na których powinny się skupić kraje EOG, Szwajcaria i państwa członkowskie przy rozwijaniu swojego zasobu umiejętności, tak by lepiej dopasować umiejętności i kwalifikacje do podaży i popytu;

o

o o

29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
